

Sérologie toxoplasmózy

Vzorky obsahují infekční séra. Při manipulaci s materiálem je tedy nezbytné zachovávat všechny zásady bezpečné laboratorní praxe pro práci s těmito činiteli, včetně správné likvidace zbylých vzorků po obdržení vyhodnocení výsledků, vše dle platné legislativy ČR. O této skutečnosti je nutno informovat všechny pracovníky, kteří se budou na jejich zpracování podílet. V zájmu zachování anonymity neuvádějte v hlášení výsledků svou adresu ani jméno. Identifikačním údajem je pouze kódové číslo laboratoře. Pokud nemohl být některý vzorek vyšetřen, uveďte v poznámce důvod. V případě zjištění poškozených vzorků při rozbalení zásilky, kontaktujte AP CEM.

Zásilka obsahuje 5 vzorků séra ke stanovení protilátek proti *Toxoplasma gondii*. Stabilita během přepravy je zajištěna konzervací 0,001% azidem sodným. Objem vzorků je 0,3 ml; laboratoře, které o to požádaly, obdrží od každého vzorku po 1 ml. Vzorky uložte při teplotě vhodné pro skladování klinického materiálu (dlouhodobě -18°C a nižší, krátkodobě 2 – 8 °C) a zpracujte jako běžné klinické vzorky.

Označení vzorků rozesílaných jednotlivým pracovištím jsou kódována, výsledky každé laboratoře jsou důvěrné. Vzorky byly připraveny Národní referenční laboratoří pro toxoplasmózu Centra epidemiologie a mikrobiologie SZÚ (vedoucí: RNDr. Petr Kodým, CSc., telefon: 2 6708 2105, 2571).

Vzorky pocházejí od mužů ve věku 15-28 let, kteří si stěžují na poruchy zraku - zhoršení vizu, zamžené vidění a bolesti očí. Oftalmologický nález odpovídá ložiskové nekrotizující retinitidě. Oční lékař požaduje sérologické vyšetření na toxoplasmózu (dg. H30.0.).

Vzorky vyšetřete stejným postupem jako běžná patientská séra všemi metodami, které na Vašem pracovišti k diagnostice toxoplasmózy používáte. Do elektronického výsledkového protokolu prosím, uveďte:

- **Výsledky sérologických testů:** Do sloupce „**Hodnota**“ napište (semi)kvantitativní výsledky v příslušných jednotkách (titr, absorbance, IP, AU atp.). Do sloupce „**N/H/P**“ zvolte kvalitativní hodnocení výsledku každého testu jako negativní (**N**), hraniční (**H**) či pozitivní (**P**).
- **Typ antitoxoplasmické protilátkové odpovědi:** Ve sloupci **Intepretace I** vyberte to z níže uvedených hodnocení, které nejlépe charakterizuje příslušný vzorek:
 - **N:** Negativní, neobsahující antitoxoplasmické protilátky.
 - **S:** Séropozitivní, antitoxoplasmické protilátky přetrvávající po toxoplasmóze prodělané před delším časem.
 - **A:** Probíhající akutní toxoplasmóza je pravděpodobná.
 - **PA:** Postakutní toxoplasmóza – hladiny protilátek ještě nestačily zcela poklesnout po již prodělané akutní fázi.
- **Klinické souvislosti:** Ve sloupci **Intepretace II** vyberte to z níže uvedených hodnocení, které nejlépe charakterizuje toxoplasmový status pacienta, od něž pochází příslušný vzorek:
 - **N:** Negativní, momentálně neinfikován *Toxoplasma gondii*.
 - **K:** Klinické příznaky pacienta mohou souviset s toxoplasmózou.
 - **L:** Latentní toxoplasmóza. Případné klinické příznaky pacienta nejspíše s toxoplasmózou nesouvisí.
 - **G+:** Primoinfekce v graviditě s rizikem infekce plodu je možná.
 - **G-:** Primoinfekce v graviditě nepravděpodobná, gravidita nejspíše není toxoplasmózou ohrožena.
 - **O+:** Případné změny na očním pozadí mohou souviset s toxoplasmózou.
 - **O-:** Souvislost případných změn na očním pozadí s toxoplasmózou je nepravděpodobná.

V ojedinělých „přechodných“ případech, pokud váháte mezi dvěma hodnoceními, vyberte do elektronického formuláře to, které považujete za správnější. Druhou možnou variantu Intepretace I a/nebo II, vepište do kolonky „komentář“ (pouze „N“ s jiným hodnocením kombinovat nelze), nebo doplňte slovní vysvětlení.

EXTERNÍ HODNOCENÍ KVALITY

PT#M/4-2/2019, EHK – 1089

- **Slovní hodnocení**, které upřesní nebo uvede na pravou míru kódované komentáře, je možno napsat do kolonky „**Komentář**“, stejně jako jakékoliv poznámky ke vzorku. Pokud účastník EHK považuje hodnocení vybraná ve sloupcích Interpretace I a Interpretace II za dostačující, žádný komentář psát nemusí, tato kolonka může zůstat nevyplněná.

Vyhodnocení bude provedeno v NRL pro toxoplasmózu CEM SZÚ vzorek po vzorku **podle těchto kritérií:**

- **Správnost kvalitativních výsledků stanovení antitoxoplasmických protilátek** – celkových, IgG a IgM (sloupec N/H/P). Za každý marker může laboratoř dostat u každého vzorku až 2 body, celkem tedy až 6 bodů za všechny protilátkové testy u každého vzorku. Jestliže vzorek ve skutečnosti protilátky daného typu neobsahuje, laboratoř za uvedený pozitivní výsledek obdrží 0 bodů, za hraniční 1 bod a za negativní 2 body. Pokud je vzorek ve skutečnosti hraniční, obdrží laboratoř za pozitivní výsledek 1 bod, za hraniční 2 body a za negativní 1 bod. Je-li vzorek ve skutečnosti v daném markeru pozitivní, obdrží laboratoř za pozitivní výsledek 2 body, za hraniční 1 bod a za negativní 0 bodů. Za nevyplněnou kolonku je nulové ohodnocení.
- **Správnost interpretací.** Za správně vybrané hodnocení ve sloupci Interpretace I dostane laboratoř u každého vzorku 3 body, další 3 body získá za správně vybranou Interpretaci II, tedy celkem za interpretace maximálně 6 bodů/vzorek. Za částečně správnou nebo nepřesnou interpretaci I či II mohou být uděleny 1-2 body, může být přihlédnuto i k případnému slovnímu komentáři. Pokud byl vybrán nesprávný komentář nebo pokud nebyl vybrán komentář žádný, je ohodnocení nulové.
- **Uvedení všech náležitostí**, především všech (semi)kvantitativních sérologických výsledků, použitých testů atd. I zde mohou být za hrubé nedostatky strženy body. I ty výsledky a údaje, které nejsou bezprostředním podkladem pro bodové ohodnocení, NRL vyhodnocuje a výsledná porovnání a závěry uvádí ve zprávě o EHK.

Celkově tedy může zúčastněná laboratoř získat za jeden vzorek 0-12 bodů, celkem až 60 bodů za 5 vzorků jednoho kola EHK Sérologie toxoplasmózy. Z bodového ohodnocení všech zúčastněných laboratoří bude spočítán aritmetický průměr a směrodatná odchylka. Hranice úspěšnosti pro příslušné kolo se stanovuje odečtením dvojnásobku směrodatné odchylky od průměru. Certifikát o úspěšné účasti bude vydán až na základě vyhodnocení součtu bodů získaných laboratoří v obou letošních kolech EHK.

Výsledky musí být odeslány nejpozději do 8. 10. 2019 přes internetové stránky SZÚ. Žádáme naléhavě o dodržení termínu. Očekávané výsledky budou uveřejněny 10 dnů poté na internetových stránkách SZÚ na adrese: <http://www.szu.cz/programy-kouseni-zpusobilosti-pro-mikrobiologicke-laboratore>. Zde naleznete také tento průvodní dopis a další dokumenty k sérii. Všechny dokumenty je možno z výše uvedené adresy stáhnout a vytisknout. Po vyhodnocení série bude na stejném místě uveřejněna závěrečná zpráva. Přílohu, tj. ohodnocený výsledkový protokol, obdržíte jako dosud analogově s originální signaturou na Vaší kontaktní adresu. **Závěrečná zpráva bude uveřejněna již pouze v elektronické podobě!**

Pokud se rozhodnete této sérii neúčastnit nebo potřebujete změnit kontaktní údaje, sdělte to prosím AP CEM. Zde Vám též zodpovíme Vaše případné dotazy.

MUDr. Barbora Macková
ved. pracoviště 2 ESPT (AP CEM)
email: apcem@szu.cz
tel. 267 082 258